

Convenant betreffende warmtetransportnet Zuid-Holland in de regio Leiden

Partijen:

1. De Minister voor Klimaat en Energie, handelend in zijn hoedanigheid van bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de publiekrechtelijke rechtspersoon Staat der Nederlanden, namens deze de directeur-generaal voor Klimaat en Energie, de heer mr. A.F. Gaastra; hierna te noemen: de "Staat";
2. N.V. Nederlandse Gasunie, vertegenwoordigd door de heer J.A.F. Coenen, hierna te noemen: "Gasunie";
3. De provincie Zuid-Holland, vertegenwoordigd door mevrouw J.N. Baljeu, daartoe gemachtigd door de Commissaris van de Koning van de provincie Zuid-Holland, handelend als vertegenwoordiger van de provincie Zuid-Holland, en Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, handelend als bestuursorgaan, namens deze mevrouw J.N. Baljeu, hierna tezamen te noemen: de "Provincie";

Partijen hierna afzonderlijk ook te noemen "Partij" en tezamen "Partijen".

Algemene overwegingen:

- A. om concrete stappen te zetten in de verduurzaming van de warmtevoorziening in de provincie Zuid-Holland is duidelijkheid over de toekomstige beschikbaarheid van grootschalige restwarmte uit het Rotterdamse havengebied noodzakelijk;
- B. gelet op de klimaatdoelen voor de industrie, landbouw en gebouwde omgeving is de realisatie van een warmtetransportnet in de provincie Zuid-Holland tegen maatschappelijk optimale condities en efficiënte kosten gewenst;
- C. WarmtelinQ (hierna: WLQ) zal het warmtetransportnet zijn voor het transport van warmte vanuit het havengebied in Rotterdam naar de regio Vlaardingen – Den Haag en het Westland en het startpunt zijn van het regionale warmtetransportnet Zuid-Holland (dit regionale warmtetransport hierna: Warmtetransportnet);
- D. er is een aansluitende transportleiding wenselijk via welke warmte naar de regio Leiden getransporteerd zal gaan worden (hierna: WLQ+), waarbij WLQ+ onderdeel gaat uitmaken van het Warmtetransportnet;
- E. het beheer van het Warmtetransportnet moet bijdragen aan het borgen van de publieke belangen waaronder betaalbaarheid, leveringszekerheid en verduurzaming (CO₂-reductie) van de warmtelevering zodat klimaatdoelen in de gebouwde omgeving, industrie en landbouw in de provincie Zuid-Holland gerealiseerd kunnen worden;
- F. in aanloop naar de realisatie van de WLQ+ zijn de volgende beslidsdata van belang:
  1. 2022: finale investeringsbeslissing van Gasunie over de aanleg van de WLQ+ (hierna: FID WLQ+) onder voorwaarde van het verkrijgen van onherroepelijke vergunningen;
  2. 2023: naar verwachting onherroepelijk verleende vergunningen, noodzakelijk voor de realisatie en operatie van de WLQ+;
  3. 2025: oplevering c.q. ingebruikname WLQ;
  4. 2027: beoogde oplevering c.q. ingebruikname WLQ+ (doch niet later dan 2028), uitgaande van tijdig beschikbaar gekomen vergunningen.
- G. Gasunie heeft aangegeven voor het ontwikkelen, aanleggen en beheren van de infrastructuur van het Warmtetransportnet op maatschappelijk optimale wijze een overheidsbijdrage nodig te hebben;
- H. Gasunie en de Staat daartoe een Convenant betreffende Warmtetransportnet Zuid-Holland op 2 september 2019 overeenkwamen (hierna: Convenant 2019);
- I. Voorts wordt door de Staat gekeken naar een passende stimulering voor het ontsluiten van restwarmte via gemeenschappelijke infrastructuur, waarmee een vergelijkbaar effect wordt gerealiseerd als in het geval dat bijvoorbeeld de SDE++ zou worden opengesteld. De Staat heeft hiervoor aanvullende middelen (427 mln. euro) gereserveerd (onder voorbehoud van autorisatie van de begroting door het parlement). Gasunie en de Staat hebben daartoe het Convenant 2019 gewijzigd bij Wijziging Convenant betreffende Warmtetransportnet Zuid-Holland zoals Gasunie en de Staat op 25 oktober 2021 overeen kwamen (hierna: Wijziging 2021);
- J. de Provincie en de Staat er, mede naar aanleiding van de op 29 januari 2021 door de Europese Commissie afgegeven comfort letter en de dienst van algemeen economisch belang die met de activiteiten wordt uitgevoerd, vanuit een staatssteunrechtelijk perspectief gezien redelijkerwijs van uitgaan dat de afspraken zoals geformuleerd in de hieronder staande artikelen 1 tot en met 10 in dit Convenant betreffende warmtetransportnet Zuid-Holland in de regio Leiden (hierna: het Convenant) niet kwalificeren als een verboden steunmaatregel;

- K. niettegenstaande de beoogde oplevering c.q. ingebruikname als bedoeld onder F moet het Warmtetransportnet zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk gerealiseerd worden om bestaande afnemers (in onder andere de regio Leiden) van duurzame (rest)warmte te kunnen voorzien en om nieuwe afnemers de mogelijkheid te geven om aan te sluiten;
- L. tegelijkertijd is het uitgangspunt dat commitment op afname dusdanig concreet is, zodat er op korte termijn voldoende zekerheden over de afname van transportcapaciteit is en Gasunie de investeringsbeslissing voor WLQ+ kan nemen. Verder betekent dit uitgangspunt dat leidingdelen (zoals bijvoorbeeld naar het Westland) pas aangelegd gaan worden indien er voldoende (zicht op) capaciteitsafname bestaat en/of de aanleg rendabel is;
- M. het is het voornemen van de Staat om Gasunie op grond van de voorgenomen Wet collectieve warmtevoorziening aan te wijzen als onafhankelijk warmtetransportbeheerder van het beoogde Warmtetransportnet met een juridisch en feitelijk monopolie (wettelijke rol);
- N. het is wenselijk dat de wijze waarop de beoogde rol van Gasunie zal worden gereguleerd en dat de regels waaraan Gasunie zich in haar beoogde rol als onafhankelijk warmtetransportbeheerder zal moeten houden, nader worden uitgewerkt in de voorgenomen Wet collectieve warmtevoorziening en het daarop gebaseerde reguleringskader, zoals non-discriminatoire voorwaarden voor de toegang tot en het gebruik van het Warmtetransportnet en met inachtneming van de ontvlechtingseisen;
- O. dat waar Gasunie in het Convenant wordt genoemd tevens kan zijn begrepen een groepsmaatschappij van Gasunie;
- P. in dit Convenant zijn op hoofdlijnen de afspraken tussen Partijen opgenomen betreffende de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van WLQ+ als onderdeel van het Warmtetransportnet.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 – Doel

1. Partijen streven gezamenlijk naar de spoedige beoogde realisatie c.q. ingebruikname van het Warmtetransportnet door Gasunie zodat een bijdrage kan worden geleverd aan het ontsluiten van betaalbare, betrouwbare en duurzame warmte (waaronder uit het Rotterdams havengebied) voor de provincie Zuid-Holland.
2. Parallel daaraan wordt door de Staat gewerkt aan de inwerkingtreding van de Wet collectieve warmtevoorziening waarin wordt beoogd een wettelijke taak voor een onafhankelijke warmtetransportbeheerder op te nemen voor het ontwikkelen, aanleggen en beheren van de infrastructuur van het Warmtetransportnet op maatschappelijk optimale wijze en de verdere marktordening voor warmtetransportnetten en collectieve warmtesystemen, zoals bedoeld in de voorgenomen Wet collectieve warmtevoorziening, neer te leggen.
Beoogd wordt Gasunie aan te wijzen als warmtetransportbeheerder indien Gasunie voldoet aan de regels die voor een warmtetransportbeheerder zullen gelden.

Artikel 2 – Inzet en acties Gasunie

1. Om in de periode tot en met de inwerkingtreding van de beoogde Wet collectieve warmtevoorziening met een beoogde wettelijke taak voor Gasunie zorg te dragen voor een tijdige en financieel verantwoorde uitwerking en realisatie van het Warmtetransportnet zal Gasunie, in aanvulling op de afspraken tussen de Staat en Gasunie in het Convenant 2019 en de Wijziging 2021, starten met de doorontwikkeling van de plannen voor WLQ+ op een dusdanige wijze:
  - a. dat de leiding op een maatschappelijk optimale wijze aangelegd en beheerd kan worden;
  - b. dat de leiding benut wordt voor het ontsluiten van (in potentie) beschikbare restwarmte uit het Rotterdams havengebied en (rest)warmte transporteert in lijn met de klimaatdoelen;
  - c. dat de leiding past in een reeds ontwikkeld groter ontwerp van gekoppelde transportleidingen (Integraal Ontwerp);
  - d. dat levering van (rest)warmte zo snel mogelijk, op basis van een realistische planning en tijdige vergunningverlening, kan plaatsvinden met medio 2027 als beoogde datum voor ingebruikname.
2. Ter realisatie van de acties zoals neergelegd in het eerste lid zal Gasunie zich blijven ontwikkelen tot een professioneel, onafhankelijk, kundig en efficiënt warmtetransportbeheerder.
3. Gasunie zal, na inwerkingtreding van de voorgenomen Wet collectieve warmtevoorziening en afhankelijk van de inkadering van de beoogde wettelijke taak waarop Gasunie zich, zoals is afgesproken tussen de Staat en Gasunie in het Convenant 2019, voorbereidt, een verzoek bij de Staat indienen om aangewezen te worden als warmtetransportbeheerder voor het Warmtetransportnet, waaronder WLQ en WLQ+.

4. Gangbare operationele projectrisico's zijn voor rekening en risico van Gasunie.

Artikel 3 – Inzet en acties Staat

1. De Staat zet zich ervoor in dat in de voorgenomen Wet collectieve warmtevoorziening een wettelijk en regulatorisch kader wordt vormgegeven:
  - a. voor het ontwikkelen, aanleggen en beheren van (de infrastructuur voor) warmtetransport op maatschappelijk optimale wijze;
  - b. waardoor gemeenten een warmtebedrijf kunnen aanwijzen die een collectief warmtesysteem zal ontwikkelen, aanleggen en exploiteren;
  - c. voor het borgen van de publieke belangen betaalbaarheid, leveringszekerheid en verduurzaming van de warmtelevering; en
  - d. voor de taak van Gasunie als onafhankelijk warmtetransportbeheerder met bijbehorend regulieringskader, op basis waarvan de warmtetransportbeheerder zijn (efficiënte) kosten inclusief een redelijk rendement kan terugverdienen.
2. De Staat zet zich er tevens voor in dat:
  - a. de Wet collectieve warmtevoorziening zo spoedig mogelijk tot stand komt (een en ander laat de bevoegdheden van de Staten-Generaal onverlet);
  - b. tijdige vergunningverlening kan plaatsvinden en planologische besluiten kunnen worden genomen voor de WLQ+, voor zover de Staat hier invloed op kan uitoefenen;
  - c. maatregelen worden bekeken gericht op de financiering van collectieve warmtesystemen en daarmee de betaalbaarheid voor eindgebruikers en indien nodig ook de afspraak uit het Klimaatakkoord (*Hoofdstuk Gebouwde Omgeving, onder 'wetgevingsagenda wijkgerichte aanpak' + voetnoot*) over een bevoegdheid voor gemeenten om regels te stellen aan het transporteren van gas. Het doel hiervan is om te zorgen dat het samenstel van maatregelen waaraan wordt gewerkt in de uitwerking van het Klimaatakkoord als geheel voldoende zijn om een omslag naar een duurzame warmtevoorziening in de gebouwde omgeving te kunnen bewerkstelligen;
3. De Staat is ermee akkoord dat de financiële middelen die de Staat aan Gasunie toegezegd heeft in het Convenant 2019 voor de ontwikkeling en realisatie van de WLQ¹ (te weten 90 miljoen euro), onder dezelfde voorwaarden voor de ontwikkeling en realisatie van WLQ+ mogen worden gebruikt door Gasunie, voor zover deze middelen niet al ter beschikking zijn gesteld. Vanuit deze middelen heeft de Staat reeds 15 miljoen euro verleend aan Gasunie voor de ontwikkelingskosten van de WLQ en 5 miljoen voor ontwikkelingskosten van het Warmtetransportnet.
4. De Staat is daarnaast bereid geweest voor de realisatie van de WLQ+ aanvullende financiële middelen aan Gasunie ter beschikking te stellen, een en ander met inachtneming van staatssteunregels. De Staat heeft hiertoe 10 miljoen euro verleend aan Gasunie voor ontwikkelingskosten van het Warmtetransportnet.
5. De Staat is bereid voor de realisatie van de WLQ+ aanvullend 22,5 mln. euro aan Gasunie ter beschikking te stellen voor ontwikkel- en investeringskosten, een en ander met inachtneming van de staatssteunregels en onder voorbehoud van autorisatie van de begroting door het parlement.
6. Hoogte en vorm van de door de Staat aan Gasunie ter beschikking te stellen financiële middelen, zoals bedoeld in het derde, vierde en vijfde lid, zal ten tijde van de subsidiebeschikking worden bepaald en afhankelijk zijn van de onderbouwing voor financiering. Het uitgangspunt dient te zijn dat eventuele door de Staat ter beschikking te stellen financiële middelen zo laag mogelijk worden gehouden.

Artikel 4 – Inzet en acties Provincie

1. De Provincie spant zich maximaal in dat tijdig vergunningen voor de WLQ+ kunnen worden verleend en planologische besluiten kunnen worden genomen, voor zover de Provincie hier invloed op kan uitoefenen, mede gelet op de publiekrechtelijke rol en verantwoordelijkheden van (de bestuursorganen van) de Provincie en gelet op de relatie tot andere bestuursorganen. Hiertoe worden nadere afspraken gemaakt tussen de Provincie en Gasunie over onder andere de wederzijdse verplichtingen en verantwoordelijkheden rondom onder andere het tijdig aanleveren van ontvankelijke aanvragen bij de desbetreffende bestuursorganen, de vergoeding van kosten voor onderzoek, voorbereiding, ambtelijke inspanningen en leges, alsmede de tijdige realisatie door Gasunie van de WLQ en de WLQ+.

¹ In het Convenant 2019 is WLQ gedefinieerd als LdM +VP.

2. De Provincie is bereid voor de realisatie van de WLO+ 81 mln. euro aan Gasunie ter beschikking te stellen voor ontwikkel- en investeringskosten, een en ander met inachtneming van de staatssteunregels.
3. Hoogte en vorm van de door de Provincie aan Gasunie ter beschikking te stellen financiële middelen als bedoeld in dit artikel zal ten tijde van de subsidiebeschikking worden bepaald en afhankelijk zijn van de onderbouwing voor financiering. Het uitgangspunt dient te zijn dat eventuele door Provincie ter beschikking te stellen financiële middelen zo laag mogelijk worden gehouden.

Artikel 5 – Samenwerking

1. Met de totstandkoming en inwerkingtreding van het Convenant wordt een bestuurlijk overleg opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers op bestuurlijk niveau van alle Partijen (het Bestuurlijk Overleg Warmtetransportnet Zuid-Holland, hierna: het BO). Het BO is belast met het toezicht op de uitvoering van het Convenant. Het gaat daarbij in elk geval om toezicht op de planning en de wijze waarop de realisatie van het Warmtetransportnet zich verhoudt tot onder meer ontwikkelingen die ook kunnen bijdragen aan de klimaatopgave en ontwikkelingen als bedoeld in artikel 9. Daarbij wordt het gezamenlijke belang altijd in ogenschouw genomen.
2. Met de totstandkoming en inwerkingtreding van het Convenant wordt tevens een stuurgroep opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers op ambtelijk of vergelijkbaar niveau van alle Partijen (de Stuurgroep Warmtetransportnet Zuid-Holland, hierna: de Stuurgroep). De Stuurgroep is belast met de sturing op de dagelijkse uitvoering van het Convenant. Daarbij wordt het gezamenlijke belang altijd in ogenschouw genomen.

Artikel 6 – Kennisgevingen

Kennisgevingen en mededelingen met betrekking tot het Convenant worden, tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald, gedaan aan de hierna vermelde adressen:

de Staat: Minister voor Klimaat en Energie

Postbus 20401, 2500 EK, Den Haag

Gasunie: N.V. Nederlandse Gasunie

Postbus 19, 9700 MA, Groningen

Provincie: Provincie Zuid-Holland, t.a.v. Gedeputeerde Staten

Postbus 90602, 2509 LP, Den Haag

Artikel 7 – Uitvoering in overeenstemming met het Unierecht

De afspraken in het Convenant zullen in overeenstemming met het recht van de Europese Unie worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 8 – Inwerkingtreding en looptijd

1. Het Convenant treedt in werking met ingang van de dag na de datum waarop het Convenant door alle Partijen rechtsgeldig is ondertekend.
2. Het Convenant kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof het Convenant is ondertekend door alle partijen in één exemplaar.
3. Het Convenant eindigt op 31 december 2032.

Artikel 9 – Wijziging en Opzegging

1. Indien zich in de periode tot aan het onherroepelijk worden van vergunningen voor de WLO+ zodanige wijzigingen in de kosten, potentiële opbrengsten, vergunningverlening of de planning voordoen dat dit voor een of meer Partijen aanleiding is om het Convenant te willen wijzigen of opzeggen, gaan Partijen, voordat zij overgaan tot een schriftelijk verzoek tot wijziging opzegging van het Convenant, eerst in overleg met andere Partijen.
2. De Stuurgroep en/of het BO komt in het geval, zoals bedoeld in het eerste lid van dit artikel, binnen twee weken, of elke andere termijn indien alle Partijen daarmee instemmen, bijeen om de consequenties van de wijzigingen of opzegging van het Convenant en mogelijke oplossingen voor

de realisatie van WLQ+ te bespreken. Dit is een gezamenlijke opgave.

3. Indien na drie maanden na de eerste bijeenkomst door de Stuurgroep of het BO, bedoeld in het eerste lid van dit artikel, of elke andere termijn indien alle Partijen daarmee instemmen, geen oplossing is gevonden, kan elke Partij een schriftelijk verzoek tot wijziging van het Convenant doen of het Convenant schriftelijk opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden en vermelding van de verandering in omstandigheden zoals bedoeld in het eerste lid van dit artikel.
4. Iedere wijziging van het Convenant behoeft de schriftelijke instemming van alle Partijen.
5. In geval van opzegging van het Convenant door een van Partijen komt het BO binnen twee weken, of elke andere termijn indien alle Partijen daarmee instemmen, bijeen om te bespreken of, en zo ja, hoe het Convenant (gewijzigd) kan worden voortgezet.

Artikel 10 – Openbaarmaking

Het Convenant wordt openbaar gemaakt door publicatie in de Staatscourant en op een website van de Rijksoverheid.

Aldus in drievoud ondertekend te Den Haag op 11 juli 2022

*De Minister voor Klimaat en Energie,
namens deze,
De Directeur-Generaal Klimaat en Energie,
A.F. Gaastra*

*N.V. Nederlandse Gasunie,
namens deze,
Vice President Corporate Strategy en Business Development,
J.A.F. Coenen*

*Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
namens deze,
Gedeputeerde van de Provincie Zuid-Holland,
J.N. Baljeu*